

سهر به انتهای شب

پل نیزان

ترجمه افشین جهاندیده

۲۱۶

این رمان خارق العاده اثری است برجسته با قدرت و غنایی که کوتاه‌کران موقوفه ادبیات بورژوازی ما را با آن آشنا نمی‌کنند. هزاران بی‌اعتنایی تحمیلی نیز نمی‌تواند مانع از آن شود که ما از این کتاب استقبال کنیم، آن هم به شیوه‌ای متفاوت با رمان‌های پاکدامن و آرمان‌گرا، رمان‌های توله‌سگ‌های دانا، سفر به انتهای شب که رمانی پیکارسک است، رمانی انقلابی نیست، بلکه رمان «بی‌خانمان‌ها» است، بی‌خانمان‌هایی هم چون لا زاریل دو تورم مشهور که رمان سلین گه گاه فرومایگی و لحن او را به یاد می‌آورد. دکتری که خود پست و فروماهه است، اکتشافاتش را از دنیاهای گوناگون بدبهختی روایت می‌کند؛ تصویرهایی از جنگ، مستعمره‌های آفریقا، آمریکا، حومه‌های فقیر پاریس، بیماری‌ها و مرگ که قادر به پاک کردن تأثیر این صحته‌ها از ذهنمان نیستیم.

عصبانی کینه‌توزانه و خشم و اعلام جرمی که مشهورترین اشباح یعنی صاحب منصبان، سفیدپوست‌های مستعمره‌ها، خرد بورژواها و عاشق‌پیشگان مفسحک را واژگون می‌سازد. در دنیا چیزی جز فرومایگی، تباہی و حرکت به سوی مرگ نیست، البته با سرگرمی‌های فقیرانه یعنی جشن‌های عامیانه، فاحشه‌خانه‌ها، استمناها. سلین در این رمان نالمیدی چاره دیگری جز مرگ نمی‌یابد. به بیان دیگر، نخستین بارقه‌های امید که ممکن است شدت یابد، به سختی به تصور می‌آید. سلین از ما نیست، زیرا آثارشی عمیق و تحقیر و اتزجار کلی او که پرولتاریا را نیز

به هیچ وجه مستثنای نمی‌کند، قابل پذیرش نیست. این عصیان ناب ممکن است او را به هر جایی ببرد، به میان ما، علیه ما یا هیچ جا. سلین فاقد انقلاب است، فاقد توضیح حقیقی بدینختی‌هایی است که بر ملا می‌سازد، فاقد توضیح حقیقی سلطان‌هایی است که عربان می‌کند و نیز فاقد امید مشخصی است که ما را به پیش برد. اما تصویر شوم او از جهان قابل پذیرش است. به بیان دیگر او تمام نقاب‌ها و بزک‌ها را کنار می‌زند، آذین‌های توهمنات را فرو می‌ریزد و شناخت ما را از زوال بالفعل انسان ارتقا می‌بخشد. به خوبی می‌بینیم که چنین آدمی که فریب هیچ چیز را تغورده است به کجا خواهد رفت. زبان ادبی سلین نوعی پس و پیش شدگی زبان عامیانه محاوره‌ای است اما این زبان در حرکت به سوی انتهای کار به زبانی تصنیعی بدل می‌شود، به همین دلیل دویست صفحه از کتاب اضافی است. سلین هنگامی که همه چیز را گفته است باز هم از حرکت بازنمی‌ایستد.

Lazarille de Tormes

۲۱۷

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرنگی
پرسنل پژوهش علوم انسانی

منتشر شد:

گرت جونز

ماکجا آباد

(مسائل امروز در عصر جهانی)

ترجمه عبدالحسین آذرنگ

انتشارات سخن — خیابان انقلاب — مقابل دانشگاه تهران — شماره ۱۳۹۲ تلفن ۰۶۴۶۵۹۷۰

CELINE DEATH ON THE INSTALLMENT PLAN

